

som senere er blevet, om jeg saa maa sige, et fast Diskussionsemne, hver eneste Gang vi har Toldloven til Behandling. De første Tider i vort Toldvæsen er betegnet ved et Kaos, som ikke har noget bestemt Formaal udover at skaffe Penge i Statskassen. Naar vi saa gaar betydeligt længere op i Tiden, begynder der at komme mere System i det, og saa vil Skæbnen til Ugunst for os den Dag i Dag, at det første System, der blev lavet i vort Toldvæsen, er det saakaldte merkantile System, der stammer fra Tiden omkring 1650, og som gaar ud paa, at nu skal Landets Industri udvikles og udvikles ved endog meget kraftige Beskyttelsesforanstaltninger. Det er ikke saadan at forstaa, at vi kommer ind i et System, der vedbliver at bestaa i lang Tid; der sker i de nærmest efterfølgende Tider det samme paa en anden Maade som det, vi kender fra de senere Aar, at hver Gang, man er gaaet et Skridt frem i en Retning, f. Eks. i beskyttelsesvenlig Retning, kommer der en Reaktion derimod, saa faar Frihandelen Overtaget.

Man svinger frem og tilbage, men naar Højden af den Beskyttelse, vi nogen Sinde har haft her i Landet, i Aarene omkring 1760. Paa den Tid er vi inde paa meget høje Toldsatser, der igen skaber meget høj Beskyttelse paa de Steder, hvor der er Mulighed derfor — jeg kommer senere til, hvorledes det fremkom —, og vi er inde paa een Ting til, som har været skrinlagt i det sidste Aarhundrede, nemlig Forbudspolitikken. Forbudspolitikken er den allerkræftigste Form for det, der i Almindelighed gaar under Navnet Toldbeskyttelse. Men Frihandelsprincipperne vinder Overtaget igen, og vi faar Toldforordningen af 1797, den mest frihandelsvenlige Toldlov, Danmark har haft. Den bestaar i sine Principper indtil 1863, davi — som vi alle sammen ved fra den første Tid, vi gav os af med praktisk Politik — faar det, vi nu vil kalde den gamle Toldlov. Der er den Forskel paa Toldforordningen af 1797 og de tidligere, at denne Forordning indfører Frihandel som Princip og bryder med Forbudspolitikken, og samtidig er der det ejendommelige ved den, at den i langt højere Grad, end det før og senere har været Tilfældet, anerkender Værditoldsystemet. Det er først nu, 120 Aar efter, at vi igen i højere Grad kommer til at beskæftige os med og forhaabentlig faar gennemført Værditoldsystemet — i den Udstrækning, hvori det indeholdes i det foreliggende Lovforslag.

Ærede Medlemmer vil spørge: Hvor er Værditolden da blevet af i den Tid, som er gaaet derimellem, da vi dog har været inde paa den? Dertil maa jeg svare, at der skete det, som er sket paa saa mange andre Omraader, at man egentlig kom for tidligt med de mere demokratiske Beskatningsformer. Det gælder ikke alene Værditolden, som vi faar i 1797, det gælder ogsaa paa Formue- og Indkomstskattens Omraade, paa den bevægelige Matrikuls Omraade, paa Fast-Ejendoms-Beskatningens Omraade. Det er, som om Maskineriet, jeg mener Administrationen, ikke er tilstrækkelig udviklet til at arbejde med de finere Beskatningsformer, og Resultatet bliver, at alle de Forhold, jeg nævnte, giver Tilbageslag i de nærmest følgende Aar i Begyndelsen af det sidst forløbne Aarhundrede. Saaledes gaar det ogsaa med Værditoldsatserne: man er ikke i Stand til at gennemføre dem, i hvert Fald ikke saa retfærdigt, som man kunde ønske det. Der kommer en Række Forordninger og efter den frie Forfatnings Indførelse Love, hvorigennem vi mere og mere kommer bort fra Systemet, der havde medført saa mange Ulemper og var saa vanskeligt at kontrolere, at man ikke saa sig i Stand til at opretholde det.

Maa jeg her indskyde den Bemærkning, at jeg vil haabe — og jeg tror det ogsaa —, at vi nu staar ganske anderledes rustet til at gennemføre en Værditold, end vi gjorde i 1797. Enhver, der kender en lille Smule til Administrationsforhold, vil vide, at man gennem alle de Midler, man har, gennem de forskellige Oplysninger om Befolkningens Størrelse, Næringsveje o. s. v., nu er ganske anderledes i Stand til at beherske de mere fremskredne Beskatningsformer, end man var i tidligere Tid. Derfor er det mit Haab, at ligesom det er lykkedes os i dette Aarhundrede at faa gennemført det, som jeg kalder den bevægelige Matrikul for Beskatning af fast Ejendom, og ligesom det er lykkedes os at faa gennemført en Formue- og Indkomstskat, saaledes skal nu ogsaa det lykkes, som mislykkedes for over 100 Aar siden: at faa gennemført en Værditoldbeskatning.

Toldloven af 1863 — det vi nu vil kalde den gamle Toldlov — betegner altsaa i Virkeligheden et Tilbageskridt fra Forordningen af 1797. Den gør det, som jeg sagde, fordi vi gik bort — og til Dels allerede tidligere var gaaet bort — fra Værditoldsystemet, men den gør det tillige af en anden Grund. Toldloven er af 4.